Praktiken gav anställningsbara ingenjörer

Publicerad: 2012-11-19 10:13
Regeringen har på försök återinfört gymnasieingenjörsexamen på tjugo skolor. Praktiken får toppbetyg av de flesta elever under det nya fjärde yrkesförberedande året på Teknikprogrammet. Företagen har tagit emot eleverna under upp till 12 veckor. Handledarna på företagen är positivt inställda till praktikanterna och vad de kan ge tillbaka.
FLER ARTIKLAR Läs om hur det gick för de nya gymnasieingenjörerna Så tyckte rektorerna på gymnasieskolorna Skolverket hoppas på anställningsbara ingenjörer

De första nya gymnasieingenjörerna gick ut i juni i år. De har lyckats ta sig in i arbetslivet, mycket tack vare det arbetsplatsförlagda lärandet – eller praktiken som de flesta kallar veckorna ute på företagen under det fjärde yrkesförberedande året på Teknikprogrammet.

Tidigare i denna artikelserie har elever och rektorer berättat om utbildningen som på försök drivs på tjugo gymnasieskolor i Sverige. Regeringen överväger att återinföra gymnasieingenjörsexamen som togs bort 1994 till förmån för högskoleingenjörer efter en försöksperiod.

Efter det första året i försöket är alla eniga om att praktiken varit det bästa. Den gav eleverna en inblick i arbetslivet och de rätta kontakterna för att kunna söka jobb. Det är företag i regionen som tagit emot eleverna och gett dem handledning både i arbetsuppgifter och i hur det är arbeta till skillnad från att studera. Tre av handledarna är *Johan Jingfors* från Peab i Karlstad, *Mattias Wigelius* från Arctic Paper i Uddevalla och *Jim Enkel* från Ericsson i Linköping. De är alla positivt inställda till praktikplatser. Läs om deras erfarenheter.

JOHAN JINGFORS, ARBETSLEDARE OCH UTSÄTTARE PÅ PEAB BYGG I KARLSTAD

1. Elever och rektorer är eniga, praktiken gav jobbet. Varför tog ni emot elever?

- Det var för att vi blev tillfrågade. Alla företag som kan ta emot elever borde göra det för det är jättebra att få in eleverna även om vi har inte brist på ingenjörer på Peab. Det finns en treårig byggnadsingenjörslinje vid Karlstad universitet och därifrån får vi också studenter på praktik.

2. Marknadsföring, hur fick ni veta att utbildningen fanns?

- Peabs personalansvariga ringde mig och det var i den vevan jag fick veta det.

Vad fick ni veta om elevernas kunskaper?

- Att de nästan aldrig hade varit ute på en arbetsplats och var helt färska. Jag har varit i exakt samma situation för två år sedan då jag gick ut från byggnadsingenjörslinjen.

3. Handledare, hur lade ni upp praktiktiden?

- Eleverna skulle få pröva på mycket olika, från planering till att vara ute i det praktiska. Vår praktikant, Jenny Eriksson, fick följa med mig. Det var mycket utsättning och att läsa ritningar. Det blev en bra start, eftersom det är den rollen jag haft de första två åren.

Vilka krav tycker du är rimliga att ställa på handledaren och företaget?

- Man måste lägga tid på att förklara från grunden. De har aldrig varit på ett bygge och det är svårt att komma ut som ny. Jenny gick med mig hela dagarna i sex veckor. Sedan var hon på ett annat bygge och så kom hon tillbaka i två veckor till.

4. Vad tycker du att man ska behålla respektive förbättra om gymnasieingenjörsexamen permanentas?

- Praktiken ska man behålla, den är absolut viktigast. Det är så man skaffar sig kontakter och kan visa framfötterna som Jenny gjorde. Nu är hon anställt här på Peab. Då jag gick på universitetet hade vi ingen praktik och det efterfrågade jag. De teoretiska ämnena vet jag inte så mycket om, men det är bra om de får lära sig att läsa ritningar.

MATTIAS WIGELIUS, PRODUKTIONSCHEF PÅ ARCTIC PAPER I UDDEVALLA

1. Elever och rektorer är eniga, praktiken gav jobbet. Varför tog ni emot elever?

- Vi tog bara emot en, Johanna Larsson. Anledningen är att vi tycker att det är en bra nivå, en mellannivå. När vi får luckor i framtiden kan vi anställa och därför ställde vi upp. Ett exempel är laborationsjobb där skulle gymnasieingenjörer som praktiserat här få en lättare ingång.

2. Marknadsföring, hur fick ni veta att utbildningen fanns?

- Min kontakt på det regionala teknikcolleget ringde mig och det var därifrån som jag fick veta. Sedan var jag på en gymnasieskola och berättade vad vi sysslar med och kan erbjuda.

Vad fick ni veta om elevernas kunskaper?

- Till en början ingenting, men sedan kom information om vad de läst och vad de skulle läsa under året.

3. Handledare, hur lade ni upp praktiktiden?

- Johanna var här i flera omgångar. Det blev sammanlagt tolv veckor. Först flyttade hon runt på i princip alla avdelningar så att hon skulle förstå hur det fungerar. Sedan riktade vi in praktikperioderna efter vad hon läst i skolan och till sist gjorde hon ett slutarbete med laborationer och rapportskrivande. Det presenterade hon för andra elever, lärare och oss här på Arctic Paper.

Vilka krav tycker du är rimliga att ställa på handledaren och företaget?

- Att man har tid. Vi tog bara emot en för att vi är så slimmade. Det viktigaste är att handledaren är öppen och verkligen vill. För en sådan här teoretisk praktik är det lite svårare att hitta lämpliga arbetsuppgifter.

4. Vad tycker du att man ska behålla respektive förbättra om gymnasieingenjörsexamen permanentas?

- De läste inte i den ordning som de först sade och vi avsatte resurser efter det. När de ändrade ordningen fick vi ingen framförhållning och det tog extra resurser hos oss. Grunden var annars bra i det de läste, till exempel Lean production är alltid bra. Gymnasieingenjörer bli generella och inte kompletta, men vår process är så unik så det kan vi inte kräva.

JIM ENKEL, DRIFTSANSVARIG FÖR IT-AVDELNINGEN PÅ ERICSSON I LINKÖPING

1. Elever och rektorer är eniga, praktiken gav jobbet. Varför tog ni emot elever?

- Vi tar emot praktikanter för att göra en god gärning för både eleverna, utbildningen och oss själva. Detta är duktiga elever som vi gärna hjälper till att forma, och givetvis kommer en praktik hos oss innebära att eleverna blir initierade på de tekniker vi använder och behöver anställda och konsulter inom. Förutom arbetsmarknadsaspekterna så utför ju praktikanterna riktiga förbättringsprojekt och drift hos oss, vi har fått ut mycket bra resultat från förbättringsprojekt som är helt implementerade av våra praktikanter! När vi ser det har vi direkt ett kvitto på att "denna person kan leverera", samtidigt som vi under praktiken har fått prova att eleverna fungerar bra i gruppen. Ett sådant "långtidstest" slår alla arbetsintervjuer när vi efter praktiken ska avgöra om vi vill anställa personen! Om inte vi själva har möjlighet att anställa efter avslutad praktik så har vi ett väldigt bra underlag för att vara referenser för eleverna, vilket vi gärna ställer upp med.

2. Marknadsföring, hur fick ni veta att utbildningen fanns?

- Ericsson kontaktades av APL-samordnaren på utbildningen. Genom våra ordinarie vägar för praktik så trillade frågan igenom till vår avdelning.

Vad fick ni veta om elevernas kunskaper?

- Vi har fått information om vilka kurser eleverna har läst. Vi marknadsför oss ju mot eleverna också genom att på plats i skolan ge en presentation om vem vi är och vad vi jobbar med. Därefter så får alla som är intresserade av Ericsson som praktikplats prata en stund med oss, så kan vi fråga lite mer om elevernas bakgrund och eleverna kan fråga ut oss om allt de vill veta innan de söker till oss. På så sätt lyckas vi bra med att hitta elever med passande kunskapsprofiler.

3. Handledare, hur lade ni upp praktiktiden?

- Målet är att få in eleverna på samma typ av uppgifter som vår ordinarie personal utför. I början så vill vi givetvis se till att eleverna har eller får de baskunskaper som behövs, därför får eleverna utföra lite förberedande uppgifter i en egen "sandlåda" första veckan, men därefter är det rakt ut i verksamheten! Praktikanterna sitter mitt ibland alla oss andra, och vi har en bra och öppen kultur där det är ok att fråga vem som helst närsomhelst om de behöver hjälp. Givetvis förväntar vi oss inte att praktikanterna levererar lika fort och med lika hög

kvalitet som vår ordinarie personal från början, och många frågor blir det, men med övning och tät återkoppling kommer de sakta ikapp och kan leverera på samma villkor som ordinarie personal.

Vilka krav tycker du är rimliga att ställa på handledaren och företaget?

- Att vi kan avvara den tid som krävs för att hjälpa eleverna bemästra riktiga uppgifter på en riktig arbetsplats. Praktikkonceptet ställer ju höga krav på eleverna också med självstudier samt att klara av övergången till arbetslivet, men självklart måste våra handledare hjälpa till att vara "lärare", ge utmanade uppgifter, tips och utbildning när det behövs. Jag är säker på att eleverna klarar det mesta, men för att lyckas måste vi som företag ge dem stöd och tydliga uppgifter nedbrutna på rätt sätt.

4. Vad tycker du att man ska behålla respektive förbättra om gymnasieingenjörsexamen permanentas?

- Behålla, de uppdelade praktikperioderna har fungerat bra. Det ger såväl oss som praktikanterna tid att begrunda, ge och ta feedback, justera och ta oss an nästa period. Det känns också bra att vi ges tid att berätta för studenterna vilka vi är och vad vi gör, samt en pratstund med intresserade elever. Jag tror att det hjälper väldigt mycket för förväntningarna åt båda håll innan praktiken börjar.

- Förbättra, eleverna kommer idag med väldigt olika bakgrunder till det fjärde året. Jag tycker att eleverna åtminstone borde behöva välja inriktning inför det tredje året så att eleverna hinner med ytterligare ett år av kurser inom det område som de senare ska göra praktik i. Det fjärde året får inte heller bli en tillflyktsort för elever som hoppar på mest för att ha någonting att göra när varken jobb eller högskolestudier lockar, vi har märkt av denna inställning. För att praktiken ska ge bäst utdelning för såväl eleven som oss, vill vi ha motiverade personer som valt det fjärde året av ett genuint intresse för området och kan tänka sig att jobba med detta i framtiden.

Av: Helena Thorén, helena.thoren@ingenjorsamfundet.se

Ansvarig utgivare: Terje Andersson, terje.andersson@ingenjorsamfundet.se